

ÎN C H E I E R E

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Dub Rodica,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Dub
împotriva Societății Comerciale „Instaltermo Impex” Societate cu Răspundere
Limitată și Igor Globa, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția
Consumatorilor și Supravegherea Pieții privind încasarea penalității și a dobânzii
de întârziere,

împotriva deciziei din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 2 octombrie 2017 Rodica Dub a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SC„Instaltermo Impex” SRL, intervenient accesoriu Agenția pentru
Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții privind încasarea penalității și
cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 24 iulie 2013 a încheiat contractul de
furnizare nr. 24/07-13 cu SC„Instaltermo Impex” SRL, achitând suma restantă pe
02 septembrie 2013. Astfel, suma prevăzută în contract, a fost achitată integral,
iar contractul urma să fie executat până pe 02 septembrie 2013, dar nu a fost
executat nici până în prezent.

A menționat că la 15 octombrie 2013 a trimis reclamație, prin scrisoare
recomandată, recepționată de către SC„Instaltermo Impex” SRL la 16 octombrie
2013 privind somarea de executare a contractului, însă ultimul nu a întreprins
măsuri pentru a-și onora obligațiile contractuale.

A indicat că Agenția pentru Protecția Consumatorilor prin răspunsul
nr.27/05-5234 din 22 noiembrie 2013 a stabilit că, conform contractului, agentul
economic trebuia să îndeplinească comanda până la 02 septembrie 2013, iar
obligațiunile asumate asupra contractului dat agentul economic nu le-a îndeplinit
în termenul stabilit, făcând trimitere la prevederile art. 32 pct. (2) a Legii privind
protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003.

La 03 ianuarie 2014 a expediat către SC„Instaltermo Impex” SRL, prin
scrisoare recomandată, recepționată la 04 ianuarie 2014 de agentul economic, încă
o cerere privind îndeplinirea obligațiilor contractuale, însă ultimul din nou nu a
întreprins măsuri pentru a-și onora obligațiile contractuale.

Prin decizia din 09 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, a fost obligată SC „Instaltermo Impex” SRL să execute obligațiile asumate prin contractul nr. 24/07-13 din 24 iulie 2013.

La fel s-a constatat că, reclamanta Rodica Dub a achitat integral suma convenită în contract, însă pârâtul nu a conectat încălzirea autonomă, iar solicitările reclamantei-apelante repetate de a executa obligațiile contractuale au rămas fără răspuns, precum și faptul că la 24 iunie 2013 Rodica Dub a încheiat cu SC „Instaltermo Impex” SRL contract de furnizare a mărfurilor/produselor de încălzire/răcire autonomă, procurarea utilajului necesar precum și instalarea, perfectarea actelor necesare în instituțiile specializate.

A precizat că SC „Instaltermo Impex” SRL urma să prezinte proiectul reconstrucției sistemului centralizat de încălzire înainte de a începe lucrările de debranșare, deoarece în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011 cu privire la unele măsuri de eficientizare a funcționării sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică, deconectarea ulterioară integrală de la sistemul centralizat de încălzire se va efectua cu condiția existenței proiectului reconstrucției sistemului centralizat de încălzire elaborat de către instituțiile de proiectare sau persoanele fizice care dețin licență în acest gen de activitate.

A relevat că proiectul reconstrucției sistemului centralizat de încălzire nu a fost prezentat nici până la depunerea acțiunii, cu toate că compania dată a tăiat țevile.

Prin scrisoarea nr. 32 din 11 noiembrie 2013 a fost informată de către SC „Instaltermo Impex” SRL cu privire la necesitatea prezentării unor acte și a unor cheltuieli suplimentare, altor condiții contractuale, care au fost ascunse, despre care dacă ar fi cunoscut, nu ar fi încheiat contractul.

Astfel, SC „Instaltermo Impex” SRL, bazându-se pe prevederile art. 13 al Legii privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003, a pus-o în fața necesității unei proceduri anevoioase, necesitatea prezentării unui pachet de acte, cu costuri și timp suplimentar.

După 02 septembrie 2013 când lucrările trebuiau să fie finalizate, în temeiul obligațiilor contractuale asumate, imediat, pe 12 noiembrie 2013, a comandat la Cadastru, planul imobilului, contra sumei de 450 lei, pe care l-a trimis companiei în decembrie 2013, cu restul actelor solicitate.

A indicat reclamanta ca fiind fals anunțul de pe pagina web instalatii.md, potrivit căreia grupul de companii, dintre care și pârâtul efectuează lucrări de proiectare în temeiul licenței, iar pentru acest fapt agentul publicitar cu același administrator, Igor Globa a fost amendat prin hotărârea din 09 ianuarie 2016 a Judecătoriei Centru, mun.Chișinău pentru publicitate neautentică, inducerea în eroare a consumatorului.

A precizat că pe 07 septembrie 2016 Curtea Supremă de Justiție a emis încheierea prin care a menținut decizia Curții de Apel Chișinău, însă SC „Instaltermo Impex” SRL nu a întreprins măsuri pentru a-și onora obligațiile contractuale. Nici după somația executorului judecătoresc din 07 iunie 2017 pârâtul nu a întreprins măsuri pentru a-și onora obligațiile contractuale, tergiversând 12 luni fără intenție de a executa obligațiile contractuale, executorul judecătoresc Igor Doroftei întocmind procesul-verbal de constatarea a neexecutării din 20 iunie 2017.

A afirmat că pârâtul urmează să achite penalitate în mărime de 10% pentru fiecare zi depășită, pentru 6 luni pentru nefinalizarea prestării serviciului (neexecutarea lucrării), mai mult de patru ani, în temeiul art. 32 al Legii privind protecția consumatorilor nr. 105 din 13.03.2003.

La 04 iulie 2017 a trimis o cerere prealabilă către SC „Instaltermo Impex” SRL, fiind recepționată la 18 iulie 2017 privind soluționarea pe cale amiabilă și achitarea în termen de 7 zile până la 25 iulie 2017 în calitate de penalități, pentru 6 luni a sumei de 80707,68 euro, cererea fiind însă ignorată de către pârât.

A menționat că clauza penală nu poate fi redusă, deoarece protejează persoana fizică care are de suferit în continuare cu toată familia, iar apartamentul se deteriorează agravând starea sănătății.

La 25 aprilie 2018 Rodica Dub a depus o cerere suplimentară, potrivit căreia a înaintat acțiunea împotriva SC „Instaltermo Impex” SRL și copârâtul Igor Globa, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor, solicitând încasarea în mod solidar de la SC „Instaltermo Impex” SRL și Igor Globa a penalității legale în sumă de 80 707,68 euro, încasarea dobânzii de întârziere, dacă nu se execută hotărârea în termen de 90 zile de la data devenirii definitive, încasarea în mod solidar de la pârâți a cheltuielilor de judecată și autorizarea pătrunderii forțate a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia și/sau proprietatea pârâților, inclusiv în cele în care se află bunurile pârâților cu scopul de a urmări bunurile copârâților.

Prin hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Rodica Dub către SC „Instaltermo Impex” SRL și Igor Globa, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții privind încasarea penalității, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 31 iulie 2018 Rodica Dub a declarat apel împotriva hotărârii din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin decizia din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Rodica Dub, s-a casat hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a admis acțiunea parțial. S-a încasat de la SC „Instaltermo Impex” SRL în beneficiul Rodicăi Dub suma de 2 000 euro, echivalent în lei moldovenești la momentul executării, cu titlu de penalități legale, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate.

Prin decizia din 02 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Rodica Dub. S-a casat decizia din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în pricina civilă la cererea depusă de Rodica Dub împotriva Societății Comerciale „Instaltermo Impex” Societate cu Răspundere Limitată și Igor Globa, intervenient accesoriu Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții privind încasarea penalității, și s-a remis cauza la rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Rodica Dub și s-a menținut hotărârea din 31 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel instanța de apel a invocat că, conform art.32 alin.(5) al Legii nr.105 din 13.03.2003, pretențiile consumatorului privind repararea prejudiciului și achitarea penalităților, prevăzute de prezenta lege sau de contract, se soluționează de vânzător, prestator pe cale amiabilă sau pe cale judiciară, conform legislației.

În acest sens, instanța de apel a menționat că Dub Rodica prin cererea din 25 aprilie 2018 și-a înaintat pretențiile față de pîrîtul Globa Igor, solicitând atât de la SC„Instaltermo Impex” SRL cât și de la Globa Igor încasarea penalității, însă nu a respectat procedura în vederea respectării căii extrajudiciare în vederea încasării sumei penalităților din contul pârâtului.

Totodată, instanța de apel a reținut că pretențiile apelantei în parte ce țin de încasarea penalităților de întârziere pentru nefinisarea prestării serviciului contravin și art.4, pct.4.2 din contractul de furnizare nr.24/07-13 din 24.07.2013, precum și art.32 al legii nr.135/14.06.2007, or, potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016 pîrîtul/intimatul a adus și a instalat parțial echipamentul conform clauzelor contractuale, prin urmare o parte din contract a fost executată, iar reclamanta-apelanta solicită calcularea penalității de 10% din toată suma contractului, adică din 4483,76 euro.

Mai mult apelanta nu a prezentat un calcul și perioada pentru care s-a dispus încasarea penalității legale, precum pentru care lucrări neexecutate sau executate necorespunzător s-a stabilit această penalitate.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că în situația în care reclamanta-pîrîta în susținerea pretenției de încasare a penalității a indicat prevederile atât art.619 Cod civil cât și Legea privind protecția consumatorului, însă și-a argumentat pretenția pe acte care au fost emise în perioada anilor 2013-2017, cerința reclamantei cu privire la încasarea penalităților este una neîntemeiată.

Subsecvent, instanța de apel a considerat că în lipsa constatării încălcărilor din partea prestatorului de servicii în vederea neexecutării contractului încheiat la 24.07.2013, cerințele reclamantei Dub Rodica privind încasarea penalității sunt lipsite de vreun drept, ce ar justifica solicitarea de încasarea penalității.

La 31 ianuarie 2020 Dub Rodica a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

Ca temei de drept a invocat prevederile art. 432, alin.(3) lit.a),b),c), alin.(3) și (4) din Codul de procedură civilă care statuează că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea. (4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A notat că, decizia instanței de apel a fost emisă cu încălcarea principiului disponibilității în drepturi a participanților la proces, art.27 Cod de procedură civilă cât și art.6,14 CEDO.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 05 decembrie 2019, iar recursul a fost depus la 31 ianuarie 2020, prin urmare cererea de recurs este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 26 februarie 2020 instanța de recurs a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f. d.89), iar potrivit avizelor de recepție recursul a fost recepționat de către Globa Igor la 03 martie 2020 (f.d.89, vol.II), de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieții la 28 februarie 2020 (f.d.90, vol.II), iar SC„Instaltermo Impex” SRL nu a recepționat recursul, plicul fiind restituit cu mențiunea „nereclamat” (f.d.91-92).

Până la data examinării recursului, referință asupra recursului intimații nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă,

în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Dub Rodica.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Dub Rodica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru